

S 654⁽²⁾

K 34/84.

E. SONG
Solomon Meraha
tribal school
Private Bag
Pietrusburg

Episode in Maunz history
female. initiation, names,
folklore.

P 1-42*

pp. 1-42
rec. 26.2.84
8/84 E Song
K 34/84
Maina a sesotho
654⁽²⁾ ka Mamosong, motloso
wa Ramokapa. 9p. 13/34/84

^{ind}
Maina a sesotho, Xaxolo mo
Batlokweneng a supa taba.
Ka ba no thea feela.
A bontho a thabo, mathwenyexo
xoba a supa tiraxalo e bileng
xona leba king le nqwana a
belaxweneng ka lona.
Le xe nqwetsi e Xiroxa e thewa
leina le le supaxo tsivalanō
Xoba te lehoko la ba a tšewaxo
Xo bona, xoba o no rata
Xo tšewaxo ka ntle ka lehoko.
Thaxo le setho sa bona ke
Xo tšeyana ka lehoko.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

PP1-42

654

Episode in Maune history female initiation, names, folklore.

8/84 E. Sono

2

Rec 26244

K34/84

Lamokwa o maina a a šupa
 leloko la xo ba xa se xona
 ba thōma tšeyane, xo no batho
 Xoba xo kile Xwa ba e mangwe
 mo lelokong la bona kxale xo
 wa xo tšeyane le lesika le
 Byale ka maina a: mangyabab
 mma - moloko, mma - mošobo
 mma - motatso, mma - molatelo,
 mma - Tsela kxale le a
 mangwe. Maina a' a šupa
 Xore batho ba ba tšeyane ka
 leloko.

Maina a' a - thewa lebakeng
 la bongwetse, xe ngwetse e
 laiva, e ka no thewa kwa
 Boxadi, xoba e ka no thewa
 ka xa bo yona xe e laiva.
 Ho laiva ha ngwetse ke
 xe e fiwa dines a beilwe
 lesosong ka letsatsi la tšes.
 Kxadi e kxolo ya lapa leo

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

P1-42*

654

K34/84

3

e theya leina la nqwetsi ka
xo nthisa kxomo,

Mma-moloko Taba e nqwē
ke xore xe ba thea nqwetsi
leina, ba dula xore nqwetsi
ye, le xe e ka hloka nqwana
e no ba fe leina mo boxadi
ka xe a nyetswe. Ke leina le
ba tlo ya munita ka tona
ho bonthisa xore o nyetswe.

Fela, nqwana wa pele yo
a belewana o tla no thewa
leina le la mmaxe, le a le
filweng xe a le lexoxong la
bonqwetsi, a porile leitse,
a tlotla le tsoho.

Mma-moloko ho bonthisa xore
ke leloka la kxale. Ke xore
ke kxale kxoro tseo di tselana.
Nqwana wa pele ba tlo mo
thea Moloko, le xa e le
mosetsane xoba mosimane.

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

P1-42*

654

K34/84

Le xe nqwana yo wa pele a
ka se phele. ~~nqwa~~ leina li
le ka se tlose, le tla no
bitswa xore ke mma-moloko.
Mma-moihabo ke xore moadi
yo. O ile xo ba xabo.
Moxongwe o latela bo rakradi
yaxe xobe, bo mmame yaxe
xoba bo mmoxolo wa xe ba
tšerwesoo mo lelolong le
mma-motatsi. nqwetsi ye

e tšilo mo lelolong le a boien
tšerwesoo xo lona xo tšisi ba
leloko la xabo, le lesika la xabo.
~~yo~~ le le tšerwesoo mone.
nqwana ke motatsi.

Mmatšela-Xale Xo bouthsi
xore ke Xale leloko li le
dutsi le tšeyana.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

Mma-molatelo . xo thewa

ngwetsi ye e latelaxo moxolo-
wa xe, xoba raxsadi yaxe.
& ilo ba xaxolo ngwetsi e
tlileso lapeng la raxsadi yaxe.
Ke xore o latela ba lelota la
xabo ba tserexo pele.
ngwana ke molatelo.

Mma-Selaelo ke ba rita

leina le' ba re: "ke mma-
selaelo sa bahu". Ke xore
leina le supa taelo ya ba
ba huileng ba mo seile xore
o tsewa mo la peng le'.
Ke xore ngwetsi ye e bile
ya rirwa moxongwe batwadi
ba xaxwe ba ile xo mo
rera ba hwa.
Xoba mamokolo wa xe
xoba kuku wa xe.
ke oca mokhlong ngwananyano

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

6

yo' a ka rata xo sala a
hlanama a ka se kaone
ka xe a revilwe ke behu.
"Lentsu la moku xa le tshelwe"
ba re le ya ila.
ngwana ke se laelo.

Mma - masupini. Te thewa
ngwetsi e hueditsemu, mmatswale-
le rratswale ba huile xe
yena a be kwa. O huedite
xo se na batho, e le
masupi (masupi) jela.
ngwana ke masupini.

Mma - Thwareda Xoba
Mma - Thwaisane. Te
Supa Xobe ngwetsi ye' xe
e na leloko le batho ba
xoba le lesika le a tšewexo
xo lona. **Xa** a na leloko
nabo. O yo rata lapa le.
O tlho ba thusa.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654 I

K34/84

7

Leina la ngwato Xoba
ngwatakwan le swana le
le Mampini. ke Xore o hueditš
e le dintlo fela. Beng ba ile,
(ba huile)

Leina la Masilo Xoba
masilo, lona xa le ke le
thewa ngwetsi. lona le
thewa ngwana yo ~~emohlomong~~
mo lapeng xo belexwexo
bananyana fela ba hlomaxana.
Bye che sebakeng Xwa belexwa
mosimane. Ba tlo munitšä
Masilo a bo-bananyana,
ke Xore ke lesilo la bona
ka ke a no wela ka le xa
bananyane. Xe ba mo rita ba
re "ke lesilo la bananyana Xoba
Masilo a bo-banyana".

Sewela Xe no lapeng

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

P

Ho na le basimane fela. Xwe
no thisoa ho beliswe
mositsana a mangi Xwe xa
basimane ba ba tlo mo theya
Sewela. "Ke sewela sa bo
masoxana!"

Maine a bo Sewela le masilo.
Xa a no thewa fela. a thewa
bana ba mahlala oue, Xoba
xe ba thelela emong.

Maine a mangwe a thewa
ka baka la mathwengxō a
tswala. Byale ka a :-
'Se-holofele. Ke Xore mo lapeng
le mahu a bana a latelana
Kudu. moxongwe a khetsa bana
ba ka fihlaxo 7/ ba hua ka
xo hlomaxana e sa le masoa.
Xe xo ka no beliswe ngwane
ba tlo mo ja leine le.
Le supa Xore xa ba holofele

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

6541

K34/84

9

xe 'a ka phela. Ba re o
tlo etoi bali ba pele - a
hna.

Sanaxa, * le yene o bonthisa
xore xo bile le mahu a a
xo hlonaxana. a ba holofela

xe a tlo phela. "ke selo sa naxe"

a xo swana le ona a ke
bo. Nthisa - o - lahle. ke xore

xe se selo, a bo Katsame

le bo morepa, bo Lexokobu

bo Kxobē. motha wa Kxobē

sa boloko

Maina a ~~ka~~ ke a

thapelō, a byalo ka bana

ba lahlelweng. Ba se na

holofela. a no ba xore

mohlonong ba ka phela. ke

thapilo

Byale ka bo Saxothopya

le bo Refilwe, Rekwelwe

Rekxansetswe, bo Khomotso

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84 10

maina a karoka ke maina
a bana ba lehlōkō.

Bana Ba mafahla ba be ba
bolawe mathomoy ba re
ke mafaike. Ba no borōla.

ke xore ba hlōlōla batho lehu.

Byale ka moraxo xe ba
lemosca xore bana ba xe
ba ne, botula ba be ja
maina a:

Dikoketsi, Dinakatsi

ke xore ke demakatsi bathokweny
xe bana ba ba byalo ba
thswarwa, ba se sa bolawa.

Dikoketsi ke xore ba ūpe
xe bana ba be dūyisaxo
yo a naxo nabo.

Mmatsiati le Sewatlafeny
le Dipempenyane le
mmatala ke xore bana ba,
ba belexwe lebakeny la tlala.

"ke dipempenyane tsa mabēli."

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

11.

Mmapula, le medupi a šupa
pula e kxolo le khona ye bane
ba' ba belexwesgo do yona.

Matome le thewa ngwana, e le
mosimane wa bobedi, ke xore

ke mothusi wa yola wa pele.

Xa le thewa ngwana we pele,
le thewa wa bobedi. Ka

Xa matome e le mothusi wa
ngwana wa pele.

Mokxadi le thewa ngwananjan
wa xo latele mosimane.

Ke mokxadi wa ngwanabō.

Ke xore o na le phwanēlo
ya xo mmantšā diphošš Kanoke
tšē a di dirago, "Mokxadi
ya Masilo Xofa matome".

Mmasaha ke mohlaki. Le
šupa bodidi le bo hloki.

Sereto sa xe se se : S

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

12

Se re: Sanya Bohadi, o bele
haheno wa hloka koba batlo
ho rekila wa hloka dijo
batlo xo fa."

Letšeka ke ngwana wa xo
šala a belewe papaxe a
hwila, ba re ke "Letšeka
ha hloso tše pedi"

Mmamoo/bula o thilo sibulla
ntlo ya maxolowaxe, ke xore
o thilo e bele ntlo ya ngwanabi.
Koba ya ba Rakxadi yaxe.
O tšewa ke ba hwile, a tšewa
xo tlo tšote leloko leo.

Numa-mohlalaxo o thilo
apea ka mo xo Rakxadi
yaxe. O tšewe xa Rakxadi
yaxe. xo hlakhe pitsa ke xo apea.

Sedya ba re: "ke Sedya
bale di". Ke xore leina le
le supa xore banqwē ba
hwile pele, q Ta a sa na

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

13

bathusi. O jeli baledi.
hesika ke ngwana yo a
melaxo mero a Xodimo pele
Ba be ba kxolwa. Xore
ngwane yo xe a ka lona
motho a ka hua.
mabotha ke la ngwana
xe a belexwa bakeng la
ntwa. Beale ke bo mantwa
le bo mmadira. Ke bana
ba mothabong.

~~Dithisaba tse dingwa~~
Kxanedi le yena ke
ngwana wa lehlōko. Xe a
belexwe o na kxanekxanelwa
~~Dithisaba tse ding byale~~
Ka ba molese ba theelala
diphoso jo bo byale ke bo
mma-chueni, mmishuti,
mma-kwena, mma-tloa,
mma-kxabu le a manqel.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654 K34/84/14

Xe ba theya dingwetsi tsa
lona. Moxong ba theya

maina Xe ngwana a beleswe
xe seo direbile taba ye kxolo

Ba ka theya ngwana Xe
a beleswe lebakeng la xo

thileng moeng, mme a thewa
leina la moeng la.

Ba banqwe ngwana wa pele
o thelila mokxalabye, mme lesea

sapaxi. ngwana wa bobedi o
thelila papaxi moradi xele moimane

ngwana wa boraro xe e le moimane
o thelila rakxolo wa moimane

wa boraro xe e le moimane o
thelila mmaxolo wa lesocane

wa bone, Xe e le moimane
o thelila Rakxolo wa mmaxe

Xe e le moimane o thelila
mmaxolo wa moimane.

Wa bohano xe e le moimane o

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

15

theelêla mrase mositana. Xe
e le mosimane o theelêla papase
mositana.

Wa boselêla xe e le monna
o theelêla rakxadi wa
monna. Xe e le moradi o
theelêla rakxadi wa monna.

Xe ngwana a beluwe se
moeng a tite, ba theelêla moeng
yeo. Xe a beluwe lebakeng
la ntwa o tlo bitšwa ka
ntwa yeo. Xe mohlomong
ho diexile taba e ngwe
o tlo theelêla ka taba
yeo.

Rekhometšini le belahlile ke
maina a mafahla. Ke xore
re khometšine polao, re lahlile
polao ya mafahla. Ka xe bare
ba mafahla ba se sa bolawa.

S. 654₍₂₎

K 34/84

E Sono.

16

654

K 34/84

Dindwana tse ding ka

Ramada masoqwa mokokole

~~Lexokobu le khudua~~

~~Lexokobu le khudua ke kha ka
tseya khang ya xo sijana
Khudui ka xore e be e na le
vana ba xantši, ya eta
e ba beya le tselo. morwa
tlo xo sijana xona ya ba
beya makata. Lexokobu la
thaba. La thaba motho mo
tseleng, xomotsa isa
tseleng ka dipedi. Tsa thoma
xo kitima Lexokobu la sia
Khudui ka lebelo
Lexokobu la re. Xwaat xwaat
xwaat bo-mukhudu nka ba
sea ka lebelo morwa khudua
ape ke xona ke sa swere
Ba no kitima byalo, morwa khudua~~

S. 654₍₂₎

K 34/84 E Sono.

17

654]

K 34/84

a dutse a petola holo. Xo fihla
Xe mapelolong hahlu e boxata
e fihla pile. Lisekoba la
nyama kudu.

S. 654₍₂₎

K 34/84

E Sono.

P1-42*

90 years old History ya matšheli xa ba thopa di...
K 34/84 mokxolabeye Mokhotho'sana Kedwale

Je re le masixana ra tswa
 letšolō; ba re Je ya nyakane
 Phudu fudu, Ba xa Je Teffo
 Ba roma motho Ba re
 Sepela o ye kya lisolong
 leka la xa sekxopetane
 Byale xa a fihla mošimane
 a xa Teffo a re ke romilwe
 ke Teffo O re lena matšheli
 le reng le re ngale masano?
 Byale ^{ba tšhela} lisolo motho o re
 "Maburêlwa" (ke mokxosi xore
 Kxobokanang) Je re Kxobokane,
 Kxosi ya re Je ba dila
 byatšo a re boeleng Xal.
 Byale Je be Je ya le
 Kxosana e nyana e bitswane
 Modidima mopaxisa Batho.
 Byale a re moxolo, batho
 ba be Teffo ba tlwaetše.
 byale re diare lebalila
 re Jya Xaenta Xa bō, ra

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

P1-42*

654

K34/84

19

'yo ba kwa. Bualo xare
 rotlo moxa mo'ole wa (ma)
 tam, ra yo ngaya ma'emis
 ka swela. Xa re fihla
 noka ya makhōtōtō
 ba roma makhōtōtō le krathula
 ba re sepela o ye to Jeffo
 o re swaiphilana? Xa re
 bone se re se seitseng.

Ba xa Jeffo ba re xa rena
 le se ke le tshela noka
 ye. Xa le ka e tshela,
 madi a tle hlakana le meetse
 o be to nne tšaka ya rena
 ya xa Majipa, ke yena
 mokōnane o moxolo Modidina.
 Axire ya nyosa xona mo!
 Ke xe re nyosa xona mo.
 Xa re re nyose, mampa
 o be a setse a tshela
 Xare xa dira tša Jeffo.
 Setse ba mo axetse sekōtōtō

S. 654₍₂₎

K34/84 F Sono.

P1-42*

654

K34/84

20

ba re na mapipa a durang
a setse? a le ka xare
xa bona. Msimane wa xa
Teffo a be a re xo setse
xo aperlwes leswika na,
ke xore le xeng le sa swarane
la lwa? ke re a tšeya
sethonya a se lebisa xodimo
a re xhuu, ke xore a ba
swarane. Ra ba re setse
re nyoxile re dutse xa sile.
Re nana ra ba foša rena
moxole wa ditau? ke re ba
foša, xo be xo na le monna
e monqwe wa bona ba re
ke marema ka Tsaka.

Lesoxana lesu le lequwe
la betha mafahlana a yed
ka kolo. Ba xa Teffo ba
Tšaba, masoxana a xesu
mathalu a be a se na
dithunya a no re swana
dihlaku.

S. 654⁽²⁾

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

K34/84

21

ya Jesu e nyenyane thaka
ya mabitse ya thsaba.
Xe sala rena morole wa
ditau, le morole wa Mathwene
le morole wa Mathrela.

Ra nyoka noka ya
moxwa di. Xe re nyosile
monna yo ba rexo ke
maripa o peputsi monna
yo a hlabilweng. Ba mohlaba
a peputsi motho yo. a ba
a mo lahla. Ba ra Jeffo
ba boye. ba latalata ba
namile ba mmolaya.

Ra nama ra Pumpala
ra ya taal. Xe re fihle
mo dithabaneing tsa xa
mothiba ba re yang
lena mathrela le yo
tsey a marumo.

Kxosi Sekopetiana a
re re yo fisa motse o.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

654

22*

Ke mohlalele re tloxa xe.
Xe re fihla motseng wa
hexodi ba re. Le se ke
la ba la foša. Xo be xo na
le monna wa xa sethura
ya betšwano maputla.
Ba re le se ke la ba la
foša. Le fese xo le sethura
sa maputla. ~~o~~ be a na
le sethura sa melomo-mebedi
a se la hla - a ba a se
lahla - ba re hii! hii!
morole wa ditau. Byatsi
ke xe re tsena motse wola
wa xa Teffo re thupa
dikxomo. Ra fisa motse
ka thoko. Xo be xo na
le monna ya mongwe wa
lebeli wa xa Teffo ya
bitswang mapataxana.
o be a kitima nka ke pere,
a yo botsa ba xa Kxokolo

S. 654₍₂₎

K 34/84

E Sono.

P1-42*

654

34/84

23

Xore re phumilwe ke thaka
ya ditau. O rile a sa
ba anesela ba be ba
bona motse o ~~abona~~ fiswa
e le ba. Xeru ba fisa motse
wa feredi. Ba le ba
Xana ba re ke wa Xero
wa xa Tefo. Ba re e tlo
ba e le bo. mang ba le
ka pa fenyane le le tse, so
sita ba xa ketwaha le
reua ba re paletse.

monna yola a thsaba a
phatla nolaotse a liba
fasi. So ba re tloxa ra
re re yo thopa tsa xa
mmankakisa ya hwetse
ba thsabile le tsona.

Ke mohlale re ba
fentse. e namile e le
masupi.

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

24

654

K34/84

Kxosi maraba, motho wa
Beika, a ratwa ke batho.
Ke: "makxoboketsa a ba Tsame"
A dina dithaloko tsa
masoecana tsa xo fopa. a
ba fa dimku. O be a
rate masoecana. Thaka tsa
Kaxwe di shule le yene.
Makxowa a thile Polokwe
ebakem le maraba.
Ba xa molellanane ba re xo
makxowa le ka se dule
mo le seso la penya
maraba e liso pōhō yea.
Ye le bolaike yea le
tla dula nasa e kamoka.
Maburu a napa a tija
matla do re ba bolae
Kxosi maraba.
Maburu a raka motse o
boexo. Ba fisa motse
xe bo sele ba f bolaya

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

#

25

654

K34/84

balho xo lee kxosi. xo be

xo ne byala bo tswa xa

mutitetsi. Ba be ba bo

duletse xe ba fiswa ke

mabara. ~~Serebo sa yaha Maraba I~~

ke lwa le mang wa xabo

ngwana kwakwa,

e tswa maposi a Tsatsing

ke a fentse,

kwena Ramathla e ximami, (Pallam)

O diwa mano a xo metsa kxosi

le ngwana ntwaneng wa

xo mothiba

ke lwa le mang?

Pula se na ka mokxan,

lesiba le bo miletse,

xo bo Masao xo dike xo

duma pula.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

Tša Kwelō ya Basafu

~~xe motho a yo kapele kwelō
o nthōa kxomo a re xa yōtia
kxomo a bitšā ngaka. Kxomayone
e ya mošete. Byake kgw
ngaka xele tlite e kaetha
mo xō ka asoaxo lesaka
xe a axile lesaka le, o~~

(Pallani)

S. 654(2)

K34/84

E Sono.

26

26

654

K34/84

Tša

kivelo nja

basadi

ka Basika Kivelo.

Kivelo ke sebo sa sebošise xore
ka mathele le babotho la thaba
tše dingwa tša ba basadi.

Ke sekolo sa ba bapisa. Ba
rutwa tša bophelo bya banna
le basadi.

Ke kivelo e nthiwa e tšwa
ka moraxa ka monyaga e mebedi
ke xore. Nquaxa wa pele xotšwa
basimane. Wa bobedi ke bananyane.

Monna ke a na le monyane
wa lešoboro, o kopela xore
nko basadi ba nthiwe kivelo.

Monna yo a kopelaseo kivelo
o nthiwa kxomo a yo loba
mošate. Ke ba mošate ba mo
dumetšie, yena o swanetšie ho
bitšie ngaka. Ke ngaka e
thile o swanetšie ho aša
lešaka mo ba thoxo wela xore.

S. 654₍₂₎

K34/84

F Sono.

27

654

K34/84

Byale bana le basadi ba kaobokana.
ba kaetha mocho e le monna xore
a tsehtse bana ka lesakenq.
monna yo o jiwie thupa e
eloditšwexo dhlare.

Byale ngwananyana o mong le
o mong yo a tsenaxo ka mo
kxoro o bephwa ka thupa ye.
Xola ba feditse xo tsehtsa
bana, ba nyaka ngwananyana
yo e lexo wa xa maxongwa. (wa mosate)
ke yena molobē.

Byale ba swanetse xo mo nyakela
thopa ba re ke "ngwasa-xaswe."
Xa a na thwanels ya xo e
lahle. A ka le le molato.

Byale ka thuto ya dikoma
moradi yo mong le yo mong yo
a kaonang thuto ye nqwel
a ka ruta ku kwano ya basadi.
Xe ba thoma ba le mosate xo

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

30

28

6541

K34/84

le lōthā. Kōma ya pele re

ka no rutua Kōma. byale ka

Kōma ya mathunthā dithule.

E re: ngwana mathunthā dithule

Thunthā - thuthā. "

ae re opela re no kitima kaakala

Lebaka la motso xa xo dumelwe

motho a lwa le mosadi

le xa e le/ xo roxana. Je

xo luelwe Bualé bo swanetse

xo yo mo opela. Je bo mo opela

o swanetse xo befa^{ka} pudu.

mosadi o swanetse xo ntsā

mabēle. Pudi ye e swanetse

xo jewa ke basadi, o se

banua. Je^{ka} boya ba tso o opela

motho yo ba boya ka kopela.

Kopela e. re

Sebata se mabalabala

mpya' rane e bolaili.

Be nthā Kōma. Kōma ke

ke reswanthā se senqwe le se

S. 654₍₂₎

K34/84

F Sono.

29

654

K34/84

sengwe se ba ka se dirang ka
matliso bya ke koma ya kxomo,
le ya klane le tholo. Ba
bopa letropa ba swanthisa
dilo tse ba re ke dikoma.
Ba e beya xare. Byali
Byali bo ya ka o tee ka o
tee ba yo bopa koma ye
ba opela. Xo sa le xona
ba tla ba swanthitso ntho
ya xo swana le dilo tse di
tlong di miki mo seolong,
Tsa mebalabala. ba di opela
ka kopelo e di lebaneng.

Kopelo ya yona e re:

"ngwana maxoloma, mothitihii
xololoma."

yo moqwe le yena o tla a
swanthitso dilo tse makwala
le yona e na le kopelo ya
yona.

moqwe ba tseya motho

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

30

654

K34/84

ba mo dora koma. Ba mo apesā

Kobo tsa baanna. Ba mo

Kxabisa ka mo ba Kxonang

ba mo opelila.

E beua xare ya tina, ya

boawa ke Byale' le e fetis

l ya tloxa.

Xe le hlaba scape Xe tla

mosadi yo moqwa a hlamile

motho a mo apesitii ka mo

a Kxonang ke koma ya motho.

Ba opela kapelo e lebaneng

Base.

"Xausane o ya tla

moxale ra mahlalantšho

~~ditla~~

Diel

Xe ba setse ba nyaka xo a loxa

ba bolele xare re tlo boxi

Koma. Koma yea ba re ke

ya basadi le baanna.

Ba apara Kobo ja tsa

majakane, le ka dijase

S. 654⁽²⁾

K 34/84

E Sono.

3/

654

K 34/84

Koma ye e botse kudu
kudu o ka e swenthsane
xe ba dira (church displays)
(Xobe school displays).

Kopelo ya xona ba re h

"Ngwale se tsene ka vantabula
Sia Putung"

Koma ye e botse ba ya
e rata.

ka re na re re se rutwag
re rutwa ka opelo dikoma
fela.

mohla re ya mosate, ke
dore xe re galosa, re
dira "molele-hubi" ke
kopelo e re e ophang.

Ngaka ya fela ke phetha
modiro wa yona

Xa xo thata ya sebo e ka anelwaxo
mohle, ka e se diryepi, Tsiona di a
rutwa. Mekwaga ya sesadi e rutwa
xe ngwanenyana e ba kxopa.

S. 654₍₂₎

K 34/84 E Sono.

P1-42*

654

34/84

32

Ke kōma. Xe ba ~~rate~~ ~~le~~ ~~bolisa~~
motho selo. Taba e ~~makatsiexo~~
Ke xe bohle ba ~~ba~~ ~~rupilexo~~ ka kōma
ya sesadi ba ~~nyatsi~~ Xoro Xe Xe
thutō ya selo xe e se xo. ~~boxela~~
dikōma le xo di ~~opelile~~.

S. 654₍₂₎

K34/84

F Sono.

~~36~~ Nonwane ka Lesetsi Masao. ~~motxakoto~~

33

Kxosi e morwedi wa yona.

654

K34/84

Xo kile xwa ba le Kxosi e'ngwe,

e na le morwedi yo no botse.

Kxosi yea ya dira molaō wa xo-

re le motho a tšeya ngwana

wa xaxwe a seke a re le

a bina a thšexa (šexa).

Ka tšatšii le lengwe xwa tla masoxana

a mabedi, a re xo yēna, re nyaka

xo tšeya ngwana yo wa xaso

xore e be mosadi wa xena.

Kxosi ya fetola ya re le motho

a nyaka ngwana wa ka, a

se ke a re le ke bina, a ~~šexa~~

šexa. Kxosi ya xona e be e tšwile

dinaka mmele ka mota.

O rile le a thōma le bina, masoxana

a le a mabedi a thōma le šexa.

a ba koba.

Ka tšatšii le lengwe le xona xwa

tla masoxana a mabedi le ōra

S. 654⁽²⁾

K34/84

F Sono.

~~39~~ 34

654

K34/84

a re a nyaka morwedi wa ~~kaosi~~ ya
masixana ao a be a na le melomo
ya ka pele le ya moraxo.

O rile re a thoma xo bona ba seka
ka melomo ya ka moraxo. ya pele
e sa seke.

Byale kaosi ya re ko tseyeng ke moradi
wa lena, le sepeli nae.

Morwedi yo lema la xaxwe e be e le
morongwa, a sepela le uwanabo yo
ba reso ke Bilwana.

Ke moka ba sepela nabo ba ya
xa bo bona. Byale masixana ao
xa xabo bona e be le ka fax xa
mabwa. Ba sepela sebaka se se
telele, Ba ba ba fihla xal.

Masixana ao re a fihla a re:

"Lefase bulwana, morongwa o xanne
ba xabo a re ke tswa ke ba xa
metlase melomo - Metlathulu"

Ba beba fase ka moraxo, ba tšena
morongwa a tala ka ntle. Ba
bowa

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

~~40~~ 35

654

K34/84

ba ba swasa morongwa ba re:

"Lefase bulexa, morongwa o Xenne
ba Xabō, a re ke tseya ke ba xa
metlase metōni metlethlulu."

Ba bitha fase ka maraso ba tsena
morongwa a šala ka ntle.

Byale lesōxana le lenqwe la tlala
petō la re nna ke ya sepela, o tlo
šala le mosadi wa Xaso.

Moxatša morongwa a bapula morongwa
a mmōfa ka matswa, a re Kxane
morongwa o tlo tsena, morongwa a
re ke a tsena. Xwa tla pula e kabo
e ntho-ntho, moxatša morongwa
o rile xe a bona pula e tla a
lla kudu, a tswa bohloko xe mosadi
wa Xaxwē a sa tsene ke fase xa
mabu: a re: "Lefase bulexa,
morongwa o Xenne ba Xabō a re
ke tsewa ke ba xa metlase metōni
metlethlulu." a bitha fase ka maraso
a tsena. morongwa a šala ka ntle.

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

38

654

K34/84

monna wa xaxwe a tsena a mo
tloxcela. Ba ntshe ngwanabo ka
moleteng. Byale morongwa le ngwanabo
yo ba rexo ke Bilwana ba boela
xa xabo bona.

E rile mo tseleng xe ba sepela,
morongwa a kwa Bilwana a re
'morongwa ka xata morongwa, a re
o xatang nna ke Bilwana? A re
ke boloka, a re a ke o Kxaphi
re kwi, a re ke bya tam. Ba
sepela sebaka se se tlele. Ba rile
xe ba setse ba fihlile ka xal, pula
ya thoma xo na. Ba bona moimane
yo morongwa a apere litata, a yo
hlwayela dikxomo. a bona
morongwa le Bilwana, a batisa
a ka isa ka ntlong. Ba dula
ka xona. Tšatti le langwe
morongwa a ba le ngwana.
mmaxe morongwa a re a apile
boxobe, a tšola. ngwana wa

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

42 37

654

K34/84

morongwa a ya xo yena. a re
sehlala se se ya Kae, se bona
ngwanaka a tselic?

morongwa a re, uma o reng
o mpolaela ngwana?
umaxe morongwa a kwa.

umaxe morongwa

morwana ka tselic

Maxongwa mtsalabye.

monna a be a tsere mosadi, a
re xo mosadi a re a re thotha
re yo axa Kxole. Xomme ba
thotha ba yo axa Kxole Xare ka
dihlase. Batho ba' ba be ba se na
ngwana. Monna a re: xo mosadi
a re: "sala mo ke sa yo nyaka
depelapo: mosadi a re manthapane
a apha ting ya boxoko.
Xomme a thola Xwa tswela nto
ye 'ngwe ya re: "mphe-mphe

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

~~43~~ 38

654 I

K34/84

Nhwo'dumana. a foifa. Xe le hlaba
a fihla no Capeng, manong a
fihla. Mosadi a re xo wona,
"Le ka se yo bitsa Boletane na?
manong a re "re ka ya". mosadi
a re le tla reng xe le fihla?
a re: "Batho re xola ba re, aa-aa-
manong a mabatho, nke motho a ka
a bolaya, papa xe a apere a
sala nke ke xosi. "A re manong
a xo bolaweng, ve tlele xo bitsa
"Boletane", mosadi a apere a
re xo thola bu tšeya boletane
tšea mo lotšela ka mahwafeng
tšea ya le yena xae. Mamma
a tšeya dipelapo a di beya
a botsa mosadi ^{a re} xole o
fala maxoxo o se ke wa a
ja. A a beye kamora xo
xa lebathe. A re xo beya maxoxo
ale a hwetsa dipelapo di a
jela. Dipelapo tšela tšea nama

S. 654₍₂₎

K34/84

E Sono.

P1-42*

654 K34/84 39 44

Ba fetoxa batho. Mosadi a ve a
sa fala pitša a bōna dipelapi
di ka xo yēna. Tšai ve: "mua ve fe⁷
maxo⁷xo⁷", a di fa tšai fa. Bana
bale baxa Molepane ba bananyāna
ba tšewa ba nyalwa. Ba masōana
ba tšepa ba thiša basadi ba bōna
ka xae. Xwa šala monyana o le
a se tšewe⁷. Monyana o a ve
xe a ya nong a phuma kxapa.
Mosadi o a ve xo yēna: "O nong
o phuma kxapa yaka xe o le mo
xo o motho o diaba dipelapi
fita. Monyana o a nama a
hoxa a ya xo nqwanabō⁷ a ve
a ve sepele⁷ mua o nile xo
bōna ke phomile kxapa a ve
xa ke motho ke dipelapi. Ba
sepela ba tšama ba bitsana
ba dipelaping xaxabo. bōna.
Emong a ve "nha ke be ke
eme mo" e mong le yēna

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono. 3.

P1-42*

K34/84

654

4045

Kamoka ya yama ya ba dipelap
sa mosela wa sevipa.

Bananyana ba ya dipheteng
ka tsatsi le lengwe kgwanana
bananyana ba ve ve ya dipheteng
ba Haxa ba Sepela. Xe ba Sepela
mongwe wa bana a leba
moraxo a bona masimane a
ba latela. E botsa bangwe le bona
ba leba moraxo ba mma.

Masimane a fihla xo bona leina
laxawe e pe e le Masilo. U ke a
vata xo ika le bananyana kudu
Masilo. o ke a swile ntane. Ba
Sepela ba mo Kaba, fela a na
ba sala moraxo, ba ba ba fihla
mo ba yang. Xe ba ve ve Kxa
dipheta ba bona pula e hlama
ba thalwa ke naxa. Masilo yena
o ke a axile ntlo ka dihlaka.
Byale bananyana ba ya xo yena
ba ve, "re tsentsi hle Masilo."

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

K34/84

654 41

~~masimane a xapa ba ba ba liba
xae. Ba vile xe ba le tseleng ba
bana lewile le thuthisa moxoxo
xo bona. Ba tseuthsa dinala fase ba
Kitima makxena le oia a ve
Kxaxfika lebelo. Xe ba sa Kitima ba
bona sexwaxwa ba ve ve metsi
a xo rapela. Sexwaxwa sela sa ba
metsa sa tsepe le maxokobu, sa a
metsa diupa tsa sona tsa sala e le
tse dikxolo. Makxena a fihla a bakisa
sexwaxwa. Sa ve: "Ke diupa tsa ka
di hlwa di le byale ke makxwa
wa tona. Fela ba belatla ba ve a
a ve fova o ba medisa ba ve hlaba
ne bone, sexwaxwa sa hlatsa sa ntsa
maxokobu fela. Makxena a le a Hoxa
a šisingwa maxokobu. Ba Kitima ba
hinelata ka matyanyeng. Sexwaxwa sa
ne xo bona makxena a tmeletse sa
ba hlatsa ba sepela, ba ve xe
ba batile xae ba kwa selo se~~

S. 654₍₂₎

K34/84 E Sono.

P1-42*

K34/84

654 42* →

exolo moteng. Mo banyaneng xo be
xo na le e mong ya leina laxaxwe
e bexo e le mmaphuti. Ngwananyana ya
a thoma xo tēnēla a se hwe a sa
kxōnci xo sepela. A nthene selo se
se ka xaso mmaphuti mmaxe o
hwile. Xe ba fihla xae Mmaphuti a
-thōnu xo na ka bohloka xo fihla ba
mo epela. Kxōsi ya tēya Mmaphuti
a dula nae, xo fihlela Mmaphuti a
xokwe a tēwe. Dikxomo tsa tēwe
ke Kxōsi.

End. S. 654

Sa mabela wa sevipa. End.